

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobce : **S. I.**, státní příslušnost Ruská federace, zastoupeného Mgr. Ing. Janem Zonkem, advokátem se sídlem Sadová 1585/7, Ostrava-Moravská Ostrava, proti žalovanému : **Ministerstvo vnitra ČR** se sídlem se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 3.10.2008 č.j. OAM-521/VL-07-ZA07-2008, **o udělení mezinárodní ochrany,**

t a k t o :

I. Žaloba **s e** v části směřující proti výroku rozhodnutí žalovaného ze dne 3.10.2008 č.j. OAM-521/VL-07-ZA07-2008 o neudělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12 a § 13 zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, **z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. **Odměna advokáta** Mgr. Ing. Jana Zonka **se určuje částkou 25.650,- Kč**, která mu bude proplácena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 60-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 3.10.2008 č.j. OAM-521/VL-07-ZA07-2008 žalované Ministerstvo vnitra České republiky (dále jen ČR) neudělilo žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13 a § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Po provedeném dokazování vzal žalovaný správní orgán za objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je obava z pronásledování ze strany ruských speciálních sil a následky tzv. krevní msty. Tvzení žalobce o obavách z krevní msty považoval žalovaný za nevěrohodné, když tyto obavy žalobce zdůvodňoval informací o zabití kolegy z ochranky, kterou měl údajně dostat až v květnu 2008, a proto ji uváděl ve své opakované žádosti jako novou skutečnost. Žalovaný poukázal na to, že tato okolnost žalobci musela být známa již v roce 1995, což potvrzuje nabídka starosty, že ho před ní ochrání. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný poukázal na další rozdílná tvrzení žalobce a dospěl k závěru, že žalobcem uváděné vazby na akt krevní msty jsou zcela smyšlené, neboť nebylo hodnověrně prokázáno, že by mohly vzniknout na reálném základě. Podle žalovaného žalobce nesplnil podmínky udělení mezinárodní ochrany podle ust. §12 a § 13 zákona o azylu, stejně tak podle ust. § 14 téhož zákona, neboť neuvedl žádné skutečnosti, které by zakládaly důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Žalobcem uváděné psychické potíže (problémy s hlavou) byly dle žalovaného uváděny ve snaze ospravedlnit skutečnost, že neustále tvrdil něco jiného a navíc nedoložil žádnou zprávu, která by jim uváděné „potíže s hlavou“ nějakým jiným způsobem zdůvodňovala. Neudělení doplňkové mezinárodní ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu odůvodnil žalovaný rovněž nevěrohodností sdělení o potížích, které žalobce měl údajně během pobytu v Ruské federaci a které by měly být základem jeho obav v případě návratu do země původu. Nelze vyvodit oprávněnost žalobcovy obavy, neboť jemu samotnému se nepodařilo prokázat, že byl aktivně zapojen v nějakých čečenských strukturách. S poukazem na informace o poměrech v Čečensku posuzoval žalovaný bezpečnostní podmínky místa žalobcova návratu. Poukázal v této souvislosti na to, že v případě předchozí žalobcovy žádosti mu byly uděleny překážky vycestování podle ust. § 91 zákona o azylu v tehdejší znění. Situace v Čečenské republice doznala výrazných změn ve významu její stabilizace a žalovaný konstatoval, že pravděpodobnost cíleného postihu v místě, kde žalobce bude zřejmě pobývat, lze vyloučit a v případě náhodného zásahu minimalizovat. Na Čečensko nelze již nahlížet jako na oblast válečného konfliktu a žalobce není vystaven hrozbě ponižujícího zacházení nebo trestání, vážnému ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Nejsou také známy žádné informace, že by osoby vracející se ze zahraničí byly perzekuovány.

Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal dne 22.10.2008 včasnou žalobu, kterou napadl výrok o neudělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12, § 14a a § 14b zákona o azylu a v doplnění žaloby ze dne 27.10.2008 také neudělení azylu podle ust. § 14 téhož zákona. V žalobě vytýkal žalovanému porušení ust. § 3, § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, porušení příslušných ustanovení zákona o azylu a čl. 3 Newyorské úmluvy proti mučení a jinému krutému zacházení. Poukázal na to, že pravidelně navštěvuje odbornou psychologickou pomoc a jeho problémy jsou jasně prokázány odborným vyšetřením. Podklady, které si žalovaný zajistil ohledně bezpečnostní situace jsou neúplné. Žalovaný deklaruje zlepšení bezpečnostní situace v Čečensku, aniž by se jakkoliv vypořádal s otázkou, zda i tato zlepšená bezpečnostní situace zajišťuje ochranu před vážnou újmou podle ust. § 14a zákona o azylu. Žalovaný nezkoumal schopnost a ochotu čečenských orgánů zajistit mu ochranu před pronásledováním ze strany soukromých osob. V dalším doplnění žaloby prostřednictvím ustanoveného právního zástupce žalobce opětovně poukázal na to, že mu nebyla udělena doplňková mezinárodní ochrana podle ust. § 14a zákona o azylu, přičemž v předchozím řízení mu byly uznány překážky vycestování v podstatě ze stejných důvodů jaké v nynější právní úpravě obsahuje ust. § 14a zákona o azylu.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popíral oprávněnost žaloby, která neprokazuje nezákonnost výroků napadeného rozhodnutí správního orgánu, odkázal na správní spis, zejména na vlastní žádost žalobce o udělení azylu a jeho výpovědi a na vydané rozhodnutí z nichž je zřejmé, že v průběhu správního řízení postupoval v souladu s příslušnými právními normami a procesně správným způsobem a dbal na ochranu všech žalobcových práv garantovaných mu právním řádem České republiky. Žalovaný při hodnocení podání vycházel především z vlastních tvrzení žalobce sdělených v průběhu správního řízení o udělení azylu. Žalovaný poukázal na značnou nevěrohodnost výpovědí žalobce a pokud žalobce namítal nedostatečné informace o zemi původu, uvedl žalovaný, že z těchto zpráv nevyplývá žádná konkrétní spojitost se žalobcem a že špatná situace v oblasti dodržování lidských práv v Rusku není sama o sobě důvodem pro udělení azylu či doplňkové ochrany. Žalovaný navrhoval, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta.

Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 3.10.2008 č.j. OAM-521/VL-07-ZA07-2008, z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a ze správního spisu č.j. OAM-3374/VL-10-2003. Dále provedl důkaz zprávami o zdravotním stavu žalobce, znaleckým posudkem znalce MUDr. J. Č. ze dne 19.9.2012 a poté dospěl k závěru, že žaloba je částečně důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (dále jen s. ř. s.) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s. ř. s.).

Rozsudkem ze dne 11.1.2013 č.j. 61Az 79/2008-155 krajský soud rozhodnutí žalovaného v části výroku o neudělení mezinárodní ochrany podle ust. § 14 zákona o azylu a o neudělení doplňkové mezinárodní ochrany podle ust. § 14a a § 14b téhož zákona zrušil a věc mu v tomto rozsahu vrátil k dalšímu řízení. V části směřující proti výroku rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12 a § 13 téhož zákona žalobu zamítl.

Ke kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 4.4.2013 č.j. 1Azs 2/2013-29 výrok rozsudku krajského soudu týkající se zamítnutí žaloby ve věci neudělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12 a § 13 zákona o azylu zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V odůvodnění svého rozsudku Nejvyšší správní soud poukázal na to, že se krajský soud žalobcem vznesenými námitkami ohledně tvrzeného pronásledování ze strany soukromých osob, s námitkami proti jeho nevěrohodnosti, s odkazy na judikaturu Nejvyššího správního soudu, kvalifikační směrnici a příručku UNHCR dostatečně nezabýval a pokud se ztotožnil s hodnocením žalovaného, blíže neosvětlil proč a nevyvrátil dostatečně žalobcem uplatněné námitky.

Krajský soud opětovně vycházel ze správního spisu žalovaného č.j. OAM-521/VL-07-08, z něhož zjistil, že žalobce v žádosti sepsané formou pohovoru ze dne 11.7.2008 odpověděl na otázku, z jakého důvodu opustil svou vlast to, že tak učinil asi v květnu 2003 pro politické a vojenské důvody. Pracoval v ochrance starosty ve města Argun. Během této práce došlo k přestřelce a jeden jeho kamarád byl zastřelen. Po skončení války z práce odešel, avšak byl pronásledován, aby spolupracoval se skupinou T., což odmítal. Raději odjel a dověděl se, že zastřelili dalšího jeho kamaráda. Jeho život byl ohrožen, hrozila mu smrt. O udělení mezinárodní ochrany žádá proto, že odjet nechce, nemá kam jít, tady má příbuzné a práci. Do vlastnoručně sepsaného prohlášení žalobce uvedl, že o azyl žádá z důvodu pronásledování, krevní pomsty a obává se o svůj život. Je ohrožen na životě kvůli pronásledování ruských speciálních jednotek. Z obsahu správního spisu dále vyplývá, že dne 19.8.2008 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, při němž žalobce na otázku, z jakých důvodů opustil Rusko odpověděl, že mu hrozilo nebezpečí z důvodu krevní pomsty. Pracoval jako náčelník ostrahy pro hlavu administrace města Argun pana T. M., který je nyní starostou Grozného. Důvodem této obavy je to, že žalobce zabil člověka. V roce 1995 jeli v Argunu, najednou je předjelo auto a zastavilo před nimi. Byl to jeden kamarád, který tak vtipkoval, oni jako ochranka zareagovali tak jak měli, vystoupili s kolegou z auta a začali střílet. Jednoho zabili a druhý byl raněn. Po střelbě zjistili, že to byli jejich kamarádi. Poté musel žalobce odejít z města než je pohřbili. Ukončil práci v ostraze, ale náčelník Argunu jej žádal, aby s ním dále spolupracoval. Řekl žalobci, že za něj vyřeší otázku krevní msty ze strany příbuzných od kamaráda, kterého zabili a že nemusí mít strach.

Kolega, který s ním střelil byl asi před třemi měsíci zabit bratrem kamaráda, jehož zastřelili. Žalobce tím chce říci, že mu neustále hrozí krevní msta ze strany příbuzných tohoto zesnulého. Žalobce při pohovoru dále uvedl, že žádá podruhé o udělení mezinárodní ochrany, protože nemá kam jít a tady má příbuzné. Má obavy, že by v případě návratu do vlasti byl zabit.

Z dalšího připojeného správního spisu žalovaného č.j. OAM-3374/VL-10-2003 krajský soud zjistil, že žalobce podal žádost o udělení azylu dne 13.7.2003. V ní uvedl, že pomáhal zraněným čečenským bojovníkům, kvůli čemuž byl pronásledován ruskými vojáky. Vyžadovali po něm peníze a protože dál již nechtěl ruským vojákům platit odjel do ČR, kde žije od roku 1990 jeho bratranec s rodinou. Asi 20.6.2003 mu byl odebrán cestovní pas, proto přicestoval nelegálně. Nyní žádá o azyl kvůli legalizaci pobytu v ČR. Dne 9.9.2003 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení azylu, při kterém žalobce uvedl, že v zemi původu nebylo možné žít, byl pronásledován ze strany federálních vojáků. Domů k němu v roce 1998 přivezli dva zranění. Na otázku, kdo jej pronásledoval odpověděl, že to byla to federální bezpečnostní služba, byli to příslušníci ruské armády. Požadovali po něm peníze a brali mu zboží. Třikrát jej odvedli na základnu a rodina jej musela vykoupit. K dalším otázkám žalobce odpověděl, že v Rusku se zabýval obchodem, podnikal a v první válce obchodoval s naftou. Pokud se zmínil, že v roce 1993 pečoval o dva čečenské bojovníky, neměl kvůli tomu žádné problémy. Nebyl členem žádné politické strany nebo politického hnutí ani jinak politicky činný. Nebyl taktéž čečenským bojovníkem, těmto jen pomáhal během první války potravinami. Na otázku, jak osobně on sám byl postižen tamním ozbrojeným konfliktem odpověděl, že psychicky a morálně, ale fyzicky ani ekonomicky netrpěl. Jiné problémy v zemi původu neměl, opustil ji kvůli chaosu. O azyl požádal proto, že by zde chtěl legálně žít. O této žádosti rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 11.12.2003 tak, že azyl žalobci neudělil a ani na něj nebyla vztažena překážka vycestování podle ust. § 91 zákona o azylu. K žalobě žalobce Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 30.9.2004 napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Mimo jiné soud shledal oprávněnou i námitku žalobce ohledně nedostatečného zhodnocení existence překážek k vycestování na straně žalobce. V doplňujícím pohovoru ze dne 25.4.2005 na otázku, z jakého důvodu opustil žalobce vlast odpověděl, že v roce 1994 obyvatelé Argunu založili domobranu, bylo to něco jako milice se souhlasem starosty Argunu. Měli povolení nosit zbraně, zbrojní průkazy, měli asi dvě auta a uniformy. Starali se o bezpečí ve městě, v továrnách, aby byl pořádek. V jednotce s nimi byl i bratr starosty I., který spolupracoval s ruskou administrativou. Domobrana doprovázela vojáky během záčistek a dohlížela na to, aby nebyli zadrženi nevinní lidé. V dalším pak žalobce popisoval potíže, které začaly v roce 1998 nebo 1999, kdy byl žalobce zadržen během tzv. záčistky a odveden na velitelství FSB v Argunu. O této další žádosti žalobce rozhodl žalovaný dne 7.12.2005 tak, že azyl podle ust. § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu žalobci neudělil, avšak vztáhl na něj překážku vycestování ve smyslu ust. § 91 téhož zákona. K žalobě žalobce Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 10.10.2006 žalobu zamítl a následná kasační stížnost žalobce byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 29.11.2007 odmítnuta. Městský soud v Praze v odůvodnění svého rozsudku mimo jiné uvedl, že pokud žalobce odlišně od údajů, které uváděl v žádosti o azyl, nově uváděl

pronásledování ze strany federálních vojáků a toto své tvrzení nikterak nedoložil, nutno uzavřít, že jeho tvrzení se nejeví jako věrohodné. Provedené důkazy byly správním orgánem náležitě zhodnoceny a Městský soud ve shodě s žalovaným konstatoval, že žalobce svoji původní výpověď změnil a soud v něm uváděné důvody pro udělení azylu podle ust. § 12 považuje za nevěrohodné.

Se zřetelem k výše citovaným listinným důkazům krajský soud opětovně žalobu žalobce v části týkající se neudělení azylu podle ust. § 12 a § 13 zákona o azylu jako nedůvodnou zamítl.

Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Žalobce v žalobě namítal, že skutečnosti, které uvedl v průběhu správního řízení svědčí o možnosti pronásledování ve smyslu ust. § 12, resp. ust. § 14a zákona o azylu. Poukázal na to, že za pronásledování se považuje jednání soukromých osob pokud lze prokázat, že stát a jeho orgány nejsou schopny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Odkázal přitom na Směrnici Rady 2004/83/ES (tzv. kvalifikační směrnice) a na rozhodnutí NSS č.j. 3AZs 48/2008-57 ze dne 16.9.2008. V doplnění žaloby pak argumentoval stejnými důvody s tím, že soukromé osoby mohou být původci jak pronásledování (§ 12 zákona o azylu), tak i vážné újmy (§ 14a zákona o azylu). Jak pronásledování tak i vážná újma může hrozit ze strany státu, resp. organizace, která ovládá stát, jakož i ze strany neznámých původců, tedy soukromých osob. Posléze v uvedeném případě je tak nutno prokázat, že stát není schopen nebo ochoten před pronásledováním nebo vážnou újmu poskytnout ochranu. S uvedeným konstatováním lze s žalobcem zcela souhlasit, ovšem v jeho případě by uvedená právní úprava a tedy i udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu přicházela v úvahu, že by jeho tvrzení ohledně pronásledování ze strany soukromých osob (hrozba krevní msty) bylo věrohodné. Jak vyplývá ze shora uvedených výpovědí žalobce učiněných v tomto i předchozím správním řízení pochybnosti o věrohodnosti vyplývají z jeho výpovědi o hrozbě krevní msty a plynou už z toho, že tento důvod uplatnil v nyní probíhajícím řízení, kdy sice uvedl, že o zabití kolegy se dozvěděl v průběhu roku 2008, ačkoliv o něm musel vědět dříve, když vypověděl, že mu starosta města Argun nabízel, že jej před ni ochrání, což bylo v roce 1995. Nutno podotknout, že se o této skutečnosti hrozby nezmiňoval v rámci své první žádosti o udělení azylu. Další rozpory ve výpovědích žalobce se pak týkají jeho působení v orgánech tzv. domobrany, o

keré se zmínil při pohovoru dne 15.12.2004, zatímco při pohovoru dne 9.9.2003 se o těchto útvarech vůbec nezmiňoval. Při pohovoru dne 25.4.2005 uváděl, že onu domobranu založili se souhlasem starosty Argunu, že měla dohlížet na pořádek ve městě a že doprovázela federálních vojáků při tzv. záčistkách, aby nebyli zadrženi nevinní lidé. Naopak v dalším pohovoru dne 19.8.2008 uvedl, že byl velitel ochranky, která měla pracovat pro starostu města Argunu M. T. a že byl po návratu do Argunu přemlouván ke spolupráci a bylo mu slibováno, že ho ochrání před případnými potížemi v souvislosti s krevním mstou. Z uvedeného vyplývají tedy zcela rozdílné výpovědi žalobce, v důsledku kterých nebyl schopen prokázat oprávněnost svých obav z tzv. krevní msty a tedy v konečném důsledku důvodnost obav z pronásledování ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu hrozícího z jednání soukromých osob.

Ze shora uvedených důvodů krajský soud proto žalobu v části neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12 a § 13 zákona o azylu zamítl, neboť ji neshledal důvodnou.

Výrok o nároku na náhradu nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když oba účastníci se práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdali.

České republice nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, které vznikly na tlumočném. Náklady tlumočeného hradí ze zákona stát podle ust. § 36 odst. 2 s.ř.s.

Ustanovenému advokátu žalobce byla přiznána odměna za zastupování žalobce v tomto řízení představující odměnu za 6 úkonů právní pomoci po 2.100,- Kč, 2 úkonů právní pomoci po 3.100,- Kč a 8 režijních paušálů po 300,- Kč, včetně 21% daně z přidané hodnoty v souladu s ust. § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb. v platném znění, celkem tedy 25.650,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to písemně, ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Pokračování

-8-

61Az 79/2008

V Ostravě dne 22. května 2014

JUDr. Petr Indráček

samosoudce